

Hvat billar Paldam sær inn!

Oddagrein

DANSKI búskaparfrøðingurin Martin Paldam ber seg at sum var hann serfrøðingur í føroyskum málum. At føroyski fólkaflokkurin hevur tikið henda "guru" í norðurlatlantiskum málum til sín sum sín ideolog, er so teirra sæk. Vit kunnu á ongan hátt taka undir við einum donskum "serfrøðingi", sum rær upp undir, at tað bert kunnu 20.000 menniskju á hesum klettum.

SUM so er hetta einki nýtt. Onkur av serfrøðinganevndunum hevur skrivað nakað, sum líkist orðum Paldams, og tað eru bert fáar vikur síðani, at Bonnerup, formaður í Ráðgevandini Nevndini eisini kom inn á spurningin um, hvussu nógv fólk verandi búskapur kann bera. Hetta minni so ikki sært um støðuna í Írlandi í farna öld, tá bretska stjórnin istaðin fyri at stuðla og hjálpa táverandi hjálandinum, lat tað sigla sín egna sjógv við tí harvið katastrofalu hungursneyðini og fráflytingini.

SJÁLVANDI hava danskir frøðingar av hesum og hasum slag loyvi til at koma við sínum meiningum, men tá summir av somu frøðingum verða brúktir sum ráðgevar hjá stjórnini beinleiðis ella óbeinleiðis, tá mugu vit tala at. Tá danir koma við einum útláti um, at pláss er ikki fyri meira enn 20.000 fólkum í Føroyum og at vit hava tað vælsaktans fínt verður samanborið við Afrika, eiga vit at sláa nevan í borðið. Slíkt kunnu vit á ongan hátt góðtaka. At vit so eisini eru ein partur av einum ríkisfelagsskapi átti heldur ikki at loyvt slíkari talu.

HARVIÐ er ikki sagt, at vit skulu venda blinda eygað til støðuna. Sjálvandi eru mong av okkum fult greið yvir álvaran í kreppun, og vit hava so sanniliga verið við til at taka tøk. Men vit halda samtíðis, at tað skal bera til at búleikast á hesum klettum, ikki minst hjá okkara eftirkomarum. Vit trúgva eisini upp á, at fiskivinnan fer at koma fyri seg aftur, men har finnast so sanniliga eisini aðrir møguleikar, sum ikki bara loyva verandi fólk at støðast her, men sum eisini loyvir eini menning av jandinum, og her hugsa vit um eina komandi oljuvinnu. Hóast vit ikki hava funnið hvørki olju ella gass, so er sumt, ið hendir á, at olja og gass er í føroysku undirgrundini. Men ein skynsamari røkt av okkara fiskastovnum og ein rættari útnyttan í framleiðslulíðnum - harvið eisini eini betri marknaðartilgongd - eiga at gera tað liviligt hjá okkum øllum.

DANSKI forsætisráðharrin segði undir fólkatingssætani, at kósir er lögð og kósir skal haldast. Vit kunnu vera samd við honum í fleiri av teimum stigum, sum tikin eru fyri at fáa búskapin aftur á beint, men kunnu avgjørt ikki góðtaka hjálandakenda tónan. Vit stuðla landsstýrinum í tessroynd at fáa danir at góðtaka rentuskáa ella gjald fyri bankabjargning.

Sosialurin

Viðmerking

Jákup í Lopra, fyrrverandi skilamaður – vakna aftur!

Niðanfryi ger Eyður Johannesen á Oyrarbakka viðmerkingar til niðursetandi greinina hjá Jákupi í Lopra í Dimmalætting herfyri

Eg ætlaði ikki at svara tær aftur, tí tað, sum tú sigur um mín persón, kann saktans fara aftur við borðinum. Men tú gert eitt syrgiligt mistak í aftursvari tínum, tá ið tú setir allar teir, sum standa framarlaga í føroyskari fiskivinnu, á sama sett sum meg. Og hesin sessur er sera vánaligur og ikki verður hjá teimum at sita á.

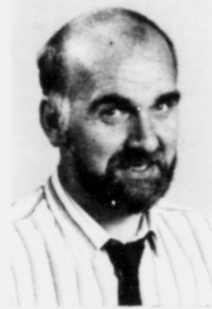
Samanumtikið sær hann soleiðis út: hópisleysur, skilaleysur, nývaknaður og ikki førleikaður at gera viðmerkingar til týðandi spurningar í føroyskum fiskivinnupolitikki.

Til tað vil eg siga við miklasta álvara: Far og krøgva teg, Jákup. Tú mást

vera steinsovnaður fyrri vandanum, sum tann føroyski veiðiflotin er í í dag. At siga soleiðis um teir, sum standa framarlaga í fiskivinnuni og dríva flotan, sigur meira um tín egna førleika í hesum máli.

Eg vil siga tað soleiðis, at hesir menn eru teir veruligu vísindamenninir, bæði biologi og verkliga. Tað eru teirra hugsónarmið, vit skulu rætta okkum eftir.

Men rætt skal vera rætt. Á einum øki sýnist tú at vera hálvvaknaður, tá ið tú sigur (sitat): "...útlit fyri uppsavoninum gerst enn verri, tá havt verður í huga, at hesin er ferðandi stovnur og verður hart troystur av øðrum tjóðum, m.a. stórum og

væltúgjørðum verksmiðjutolarum".
Ja, hatta er rætt, Jákup. Handa seida- ella smáupsaveiða, sum serliga

norðmenn hava lagt seg eftir við stórum verksmiðjuskupum í Norðsjónum, kemur beinleiðis at minka nógv um uppsavon Føroyagrunnum.

Her er eitt stórmál í føroyskum samanhangi at gera norðmenn varugar við, at teir veiða smáfisk, vit skulu liva av á sama hátt, sum teir gera við síldina. Men koma vit nakran veg við norsku stórmaktini?

Jákup, smoygg heldur upp um politiskur armarnar til henda spurningin og fáa allar hin 31 við tær.

Oyrarbakki, 31 september
Eyður Johannesen

Viðmerking

Heiðurspláss í Dimmu á báðum móðurmálunum

Líkt er til, at eisini eg havi fingið tann ivasama heiður nú tær ferðir at verða viðgjørðar í 117 ára gamla leiðaranum í Dimmalætting. Trúgvur imoti sær sjálvum hevur rithøvundurin skrivað tann tyrra leiðaran á móðurmálunum donskum og hin á móðurmálunum føroyskum.

At so báðir leiðararnir serliga tann á donskum eru skrivaðir við tí kenda Samueliska ironiska penninum, ger teir ikki minni áhugaverdar at lesa. Tø ber illa til at tosa um nýhugsan ella ættarlíðsskifti. Har er alt við tað góða gamla.

Eg vil her stutt greiða frá tí, sum eftir øllum at døma hevur fingið Dimmalætting at rakna við.

Figgjarlógararbeiði er eitt arbeiði, sum í vavi er stórt, og sum harafturat tekur drúga tíð í sjálvari viðgerðini eru nógv fólk við, bæði embætisfólk í landsstýrinum og í ymsu verkunum.

Tá ið tann politiski parturin av arbeiðinum byrjar, so er tað í fyrstu at lógur ber landsstýrisfólkini, men aðrenn nakað verður endaligt, verða partar av samgonguni tiknir við inn í arbeiðið, men sjálvandi á einum kunnandi støði. Hetta tí, at soleiðis er fyriskrivað í stýrisskipanarlógini.

Náttina millum sunnudagin 24. og mánadagin 25. sept. sat landsstýrið líka til kl. 5 á morgni, aðrenn vit endaliga kundu staðfesta, at nú var ein semja stórt sæð fingin upp undir land.

Tá ið eg kom til arbeiðis um eitt tíðina mánadagin, avræddi eg saman við lógmanni og forstjóranum, at vit áttu ikki at kunngerá nakað burtur úr uppskotinum, fyrr enn til ætlaðu framløguna leygardagin 30. sept.

Orsøkin til hesa niðurstøðu var, at flestu tingmenn als ikki vistu, hvussu uppskotið sá út, og at tað hevði verið óheppið, um hesir soleiðis hessini fingur burtur úr uppskotinum at vita.

Tað er landsstýrisins uppgáva við framløguni at kunna tingfólk um eitt uppskot.

Hesi boð gav eg sostatt øllum landsstýrisfólkunum og starvsfólkunum mánadagin 25. sept. Hesi boð vóru eisini kend av fjølmiðlunum.

Frá mánadegi og fram til mikudag varð uppskotið gjørt lúgt av umstingini, umframt at rættiliga nógvir minni broyttingar, tó ikki ókingar, men heldur sporingar, vórðu gjordar.

Landsstýrið samtykti uppskotið til figgjarlóg mikumorg-

unin, og seint seinnapartin sama dag varð uppskotið sambært stýrisskipanarlógini borið niðan á Løgtingskrivstovuna.

Men longu týsdag, so vórðu partar av uppskotinum bornir í tíðindasendingini í SVF. Hetta var aðrenn landsstýrið hevði samtykt nakað uppskot, og tí meti eg uppskotið, sum SVF hevði, vera eitt innanhýsis arbeiðsskjal, sum sambært lógina um alment innlit ikki er alment.

Fysiskt vóru bert tveir møguleikar hjá SVF at fáa fatur á uppskotinum. Antin høvdu teir tikið eitt uppskot, ella hevur okkurt starvsfólk í Tinganesi givið teimum eitt. Aðrir møguleikar eru smøgt sagt ikki.

SVF hevur síðan sagt, at teir hava einki uppskot tikið, alstó er bert møguleikin, at onkur her í húsinum hevur givið teimum tað. Hvussu vit loysa henda trupulleikan, tað veit eg ikki, men vit hava leiðandi embætisfólk her, hvørs uppgáva er at taka sær av slíkum. Tað er so ikki eitt politiskt arbeiði. Mótvegis hinum fjølmiðlunum eisini Dimmalætting var hetta ikki serliga rættvíst.

Hetta var gongdin í hesum málunum, og meira er sostatt ikki at siga um hetta.

Eisini sigur Dimmalætting, at landsstýrisfólkini eru heldur ófyrirreikað til tíðindafundirar

hvønn týsdag. Tað er møguligt, at so er, men álvaratos, tíðindafólkini kunnu eisini taka í egnan barm. Eg havi so upplivað livigari og meira fyrirreikað tíðindafólk.

Annars vil eg bert til seinast siga, at eg persónliga altíð geri viðmerkingar til fjølmiðlar, sum biðja um slíkar, sanniliga eisini Dimmalætting.

Jóhannes Eidesgaard,
landsstýrismaður

**BINGOTØLINI
í dag**

31 69